

Chlieb sa láme teraz

Schválením májového mimoriadneho Predstavenstva Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory sa Jozef Šumichrast stal novým predsedom komory. O túto funkciu sa bude uchádzať aj na nastávajúcom 39. valnom zhromaždení komory, ktoré sa uskutoční 28. mája. Čomu sa chce do valného zhromaždenia venovať a v čom vidí priority pre najväčšiu agropotravinársku samosprávu na Slovensku, uviedol vo svojom prvom rozhovore v pozícii predsedu komory.

- **Začiatkom mája ste sa do 28. mája 2026 stali predsedom SPPK. Čo je pre Vás do najbližšieho Valného zhromaždenia SPPK absolútnou prioritou?**

Absolútnou prioritou je príprava valného zhromaždenia, to je základná úloha do 28. mája, kedy sa valné zhromaždenie uskutoční. Výmenou na pozícii predsedu sa organizačne nič nemení a život komory pokračuje ďalej či už na ústredí alebo v našich regiónoch. Valné zhromaždenie budeme pripravovať v spolupráci s Úradom komory a regiónmi. Základom je zabezpečiť kontinuitu.

Z ďalších dôležitých vecí sú pre nás prioritou aktuálne výzvy Strategického plánu, ktoré sa práve v tomto čase dostali už do monitorovacieho výboru. Pre nás to znamená zozbierať pripomienky z členskej základne a teda pripomienkovanie výziev.

- **Na pozíciu predsedu ste sa dostali v čase kríz rôznych druhov - spomeniem nielen aktuálnu klimatickú krízu v podobe extrémneho sucha, ale aj cenovú krízu či mliečnu krízu a s ňou súvisiacu podporu pre dojnice. Ako by sa mala podpora na dojnice v sektore konkrétne prejavíť?**

Žijeme v dobe, keď práve mliečny sektor patrí medzi najrizikovejšie z hľadiska stability odvetvia. Rozhodnutie podporiť ho, bolo dané zo strany ministerstva pôdohospodárstva. Spraviť takéto rozhodnutie je pritom veľmi ťažké. Dnes aj my vo vnútri komory vyhodnocujeme všetky pre a proti, kto aktuálne najviac podporu potrebuje. Prečo dojnice? Jeden z dôvodov je aj to, že do sektora prvovýroby mlieka išli obrovské investície a my jednoducho potrebujeme udržať týchto chovateľov pri produkcii mlieka. Musíme im vyslať aj jasný signál, ktorý je o tom, že, áno, chceme tu zachovať chov dojníc na Slovensku, že chceme zachovať celú vertikálu až po spracovanie mlieka. Toto opatrenie považujem len za jedno z viacerých potrebných pripravovaných opatrení.

S plnou vážnosťou si uvedomujem, že aj súčasný problém so suchom spôsobuje pestovateľom a chovateľom problémy. Podľa našich informácií ministerstvo túto problematiku sleduje a zvažuje riešenia. Tam vidím veľký priestor na rokovanie s ministerstvom, aby sme viedli otvorenú debatu, ako ďalej, ako poľnohospodárom pomôcť.

Prioritizovať, čo hneď riešiť, je mimoriadne náročné. Každý sektor má svoje vlastné problémy a svoje očakávania adekvátnych riešení. Je veľmi náročné urobiť rozhodnutie, ktoré bude vyhovovať väčšine. Vieme to na komore, uvedomuje si to aj ministerstvo. Objem finančných prostriedkov nie je nafukovací a prijímateľ pomoci sa vyberá podľa toho, komu aktuálne tečie do topánok. Hoci teraz by sme boli radšej, keby sme tú vodu - obrazne povedané - mali v topánkach všetci (úsmev na tvári... poznámka redakcie).

- **Komora má vážny záujem na tom, aby sa toky finančných prostriedkov z európskych a národných zdrojov nasmerovali tak, aby generovali investície, rozvoj vidieka, výrobu bezpečných potravín v kontexte rôznych výziev - klimatických, trhových, globálno-politických.... Aké sú teda aktuálne výzvy, ktoré sa pripravujú? Kam majú smerovať?**

Táto téma je vrcholne aktuálna, pretože do Monitorovacieho výboru pre Strategický plán Spoločnej poľnohospodárskej politiky 2023-2027 boli zaslané návrhy základných parametrov výziev na predkladanie žiadostí o príspevok zo SP SPP 2023 - 2027 na projektové intervencie na rozvoj vidieka, ktoré sa týkajú investícií nielen do poľnohospodárstva, ale aj do potravinárstva. Ide o

produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch so zameraním na rastlinnú a živočíšnu výrobu a samostatnú výzvu pre mladých poľnohospodárov. Pre poľnohospodárov je zaujímavá aj výzva zameraná na investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku a pre potravinárov je pripravená výzva zameraná na investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch. Vnímam to tak, že vyjde spektrum výziev, ktoré podpora rozvoj agropotravinárstva na Slovensku. Budeme ich pripomienkovať a názory na ne očakávame aj od našej členskej základne. Investičná potreba tu je. Aj preto pripravené výzvy vnímam pozitívne, pretože prinesú ďalšie peniaze do sektora. Samozrejme, očakávame ešte vypísanie ďalších výziev a budeme o nich s ministerstvom viesť konštruktívny dialóg.

- **SPPK aktuálne participuje na príprave Národného a regionálneho partnerského plánu (NRPP). V skratke - je to kľúčový strategický dokument Slovenskej republiky určujúci smerovanie eurofondov na roky 2028 -2034. Vy ste aj členom úzkeho tímu odborníkov, ktorí pripravujú pozíciu komory a identifikujú ciele a príležitosti na investovanie v poľnohospodárstve a potravinárstve, ako aj investičné potreby a reformy. Aká je pozícia komory dnes, v polovici mája?**

Fakt je ten, že ideme do nového obdobia s veľkým množstvom novínok, na ktoré musíme pri tvorbe aj Spoločnej poľnohospodárskej politiky na roky 2028 - 2034 reflektovať. Nehovorme stále len o zrušení dvojpilierovej politiky. Tých zmien je oveľa viacej a my, či chceme alebo nechceme, na ne musíme reflektovať. Čí nastanú nejaké podstatné zmeny a či sa vrátíme do starých koláží je mlátenie prázdnej slamy. Musíme vychádzať z aktuálnej reálnej situácie a pracovať. Pre nás je zásadné, že sme naštartovali rokovania aj s inými ministerstvami ohľadom možnosti financovania agropotravinárstva v rámci NRPP, či už je to ministerstvo životného prostredia, ministerstvo hospodárstva, ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny a ďalšie.

Tieto diskusie sú teraz kľúčové. Potrebujeme sa vidieť aj v takzvanom nerozdelenom balíku peňazí, o ktorý musíme zabojovať. Taktiež je potrebné rokovať aj o možnostiach navýšenia Spoločnej poľnohospodárskej politiky. Takže tých úloh, ktoré teraz máme, je veľa. Už neriešime len svoj koláč, Spoločnú poľnohospodársku politiku, my musíme rokovať aj s inými ministerstvami o reformách a investíciách. Toto sú naše domáce úlohy na najbližšie obdobie. A naše rezortné ministerstvo v tomto vnímam ako partnera, s ktorým chcem vybojovať pre agropotravinársky sektor čo najlepšiu pozíciu.

Argumentačne musíme byť teraz skutočne čo najlepšie pripravení. Na tom teraz v posledných týždňoch pracujeme. Za oblasť poľnohospodárstva to koordinujem ja a za potravinárov Daniel Molnár, podpredseda komory. Veľmi oceňujem kvalitu spolupráce a pracovné nasadenie kolegov z Úradu komory a taktiež sa aktívne zapájajú aj členovia predstavenstva a niektorí členovia z regiónov. Každá podaná pomocná ruka je veľmi vítaná. S Národným a regionálnym partnerským plánom ale súvisia aj zásadné dokumenty a to Vízia rozvoja Slovenska do roku 2040 - Slovensko 2040, Stratégia rozvoja Slovenska do roku 2040 - Slovensko 2040, aj Investičný plán Slovenska do roku 2040. Pre agropotravinárstvo je kľúčové, aby si aj v týchto dokumentoch, s čím nám pomáha rektorka Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre, našlo svoje oprávnené miesto a počítalo sa s nami.

Čaká nás veľa práce a času, aj keď by sa mohlo zdať, že ho máme relatívne dosť, je, vzhľadom na množstvo práce, málo.

- **Ako sme už spomínali, 28. mája počas rokovania Valného zhromaždenia SPPK sa budete uchádzať o podporu na pozícii predsedu SPPK. V prípade, že podporu delegátov získate, čomu budete venovať najväčšiu pozornosť v najbližších mesiacoch na tejto pozícii?**

V prípade, že získam dôveru delegátov na valnom zhromaždení, tak prioritou číslo zostáva príprava Národného a regionálneho partnerského plánu - príprava novej Spoločnej poľnohospodárskej politiky tak, aby si agropotravinárstvo na Slovensku našlo nové príležitosti a zdroje financovania. Čas na prípravu je krátky. Aj preto budem žiadať, aby sa do prípravy zapojili aj naše regionálne štruktúry. Nové politiky by sa mali tvoriť pre prax, pre poľnohospodárov a potravinárov, teda aj pre našich členov a naše zapojenie je nevyhnutné.

Pokiaľ dnes nebudeme dostatočne pracovať, nebudeme dostatočne silní, tak sa nám môže stať, že v roku 2034, keď sa bude končiť budúce programové obdobie, bude sektor mimoriadne oslabený. A to nechceme a ani nemôžeme dopustiť.

Zhovárala sa Jana Holéciová, hovorkyňa SPPK